Ons plan voor een socialer en duurzamer Gouda

Verkiezingsprogramma Partij van de Arbeid Gouda voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022

PvdA

Gouda, 1 november 2021

Ons plan voor een socialer en duurzamer Gouda

Verkiezingsprogramma Partij van de Arbeid Gouda

voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022

Definitieve versie 1 november 2021

Beste Gouwenaar

Dit is het verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid Gouda voor de gemeenteraads-verkiezingen in 2022. Een partij die staat voor eerlijke kansen en eerlijk delen in een groene en duurzame stad. Werk en een fatsoenlijk inkomen, een behoorlijk en betaalbaar dak boven je hoofd en leven in een gezonde en duurzame omgeving. Dat zou vanzelfsprekend moeten zijn, maar is het niet. Na jaren van neoliberale politiek en een doorgeschoten marktwerking betalen veel gemeenten en hun inwoners de rekening. En daar kwam de coronacrisis overheen. Onze inwoners, onze ondernemers, onze verenigingen en instellingen; de hele Goudse samenleving snakt naar een eerlijke en duurzame doorstart.

Wij werken aan een samenleving waarin iedere Gouwenaar voldoende kansen krijgt om een goed bestaan op te bouwen: onze werknemers en ondernemers, onze scholieren en studenten, onze jongeren en onze ouderen. Daarbij zorgen we dat de kwetsbaren bescherming krijgen. Of het nu gaat om ouderen die zorg nodig hebben, mensen met een beperking, kinderen in arme gezinnen, mensen met psychische problemen, enzovoorts. Iedereen doet ertoe en moet mee kunnen doen!

We hebben de afgelopen jaren heel veel woningen gebouwd in Gouda. Meer dan we van te voren hadden gedacht. Maar we zijn er nog lang niet. Er liggen nieuwe plannen klaar en onze handen jeuken om ook die woningen te realiseren. Het gaat bovendien niet alleen om bouwen en nog eens bouwen, maar ook om leegstaande panden al dan niet tijdelijk voor huisvesting geschikt te maken. En om de woningen betaalbaar te houden voor de mensen met een kleine beurs.

Wij zetten ons in voor een duurzame samenleving. Een groene en leefbare stad, waarin het gezond en prettig wonen is. Een stad die haar bijdrage levert aan de landelijke doelstellingen om tot een schoner milieu te komen. Een stad die haar inwoners zo goed mogelijk beschermt tegen de nadelige invloeden van de klimaatverandering. Wij zien milieu en duurzaamheid niet als op zichzelf staand, maar in samenhang met de economie. Hoe wij produceren en consumeren maakt uit voor onze leefomgeving. Daarom werkt de PvdA aan een nieuwe economie in onze stad.

De PvdA Gouda koestert de voorzieningen die nodig zijn om onze samenleving te laten bloeien en ervoor te zorgen dat iedereen in onze stad kan blijven meedoen. Denk daarbij aan schuldhulpverlening, jeugdzorg, ouderenzorg en het open houden van de sociale werkbedrijven en vormen van dagbesteding. Wij steunen niet alleen de grote culturele pijlers van Gouda, maar ook de andere culturele initiatieven, podia, (sport)verenigingen, de zangkoren en toneelverenigingen, enzovoorts. Al die activiteiten vormen het bindmiddel van onze samenleving.

Sommige zaken vergen landelijke maatregelen en wetgeving. Tegelijkertijd zijn er veel problemen, die we zelf in Gouda kunnen oplossen. Alleen ligt het geld hier niet op de plank. Al voor de coronacrisis stonden de financiën onder druk door de oplopende tekorten op het sociaal domein en het uitblijven van structurele middelen uit Den Haag. Maar heel hard bezuinigen is een onverstandige reflex. Het zou de publieke voorzieningen alleen maar verder afbreken en de ongelijkheid vergroten. Juist nu is het belangrijk om vast te houden aan onze waarden van bestaanszekerheid, vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en duurzaamheid. Juist nu is de tijd om te blijven investeren in de Goudse samenleving!

Rogier Tetteroo
Lijsttrekker PvdA Gouda

Inhoudsopgave

Beste Gouwenaar 2
Inhoudsopgave 3
Wonen en ruimte 4
Werk en inkomen 8
Nieuwe economie 10
Duurzaamheid en milieu 12
Verkeer 16
Zorg en jeugdhulp 18
Armoede en schuldhulp 20
Onderwijs 22
Kunst en Cultuur 24
Sport 25
Inclusie, emancipatie en integratie 27
ICT, digitalisering en privacy 29
Veiligheid 31
Jong en oud 32
Bestuur en lokale democratie 34
Financiën 36
De PvdA, uw stem en vertrouwen waard 37
Bezoek ons op social media 37

Wonen en ruimte

In grote delen van ons land is sprake van een ernstige wooncrisis. Het aantal dak- en thuislozen is sinds 2009 verdubbeld, ruim 100.000 mensen hebben geen huis en door de economische- en wooncrisis neemt hun aantal nog sneller toe dan voorheen. Terwijl het recht op voldoende goede woningen is vastgelegd in onze grondwet. Voor starters is het nagenoeg onmogelijk om een fatsoenlijke en betaalbare woning te vinden. De wachtlijsten voor sociale huurwoningen lopen op tot bijna tien jaar. Middeldure huur en betaalbare koopwoningen (koopwoningen onder de grens van de Nationale Hypotheek Garantie) zijn slechts mondjesmaat voorradig. Terwijl woningcorporaties hun woonvoorraad op peil proberen te houden, gaan de marktpartijen er door de stijging van de huizenprijzen en speculatie met de grootste winsten vandoor.

Onze wethouder, Rogier Tetteroo, heeft zich de afgelopen jaren met succes ingezet voor meer betaalbare woningen in Gouda. Onder zijn leiding is het aandeel sociale huurwoningen in Westergouwe gestegen en worden nieuwe woonlocaties tot ontwikkeling gebracht. De Gunninglocatie, de Van Loonlocatie, het voormalige kazerneterrein en de Winterdijk zijn daar voorbeelden zijn. De kantoorbestemming van de Spoorzone is deels omgezet in woningen. De geslaagde vernieuwing van Gouda Oost en de Korte Akkeren nadert z'n voltooiing. Door het werk van onze eigen 'Bob de Bouwer' staat Gouda er beter voor dan menig andere stad. Maar we zijn er nog lang niet.

Van de landelijke verstedelijkingsagenda neemt Gouda een ruimhartig aandeel in nieuw te bouwen woningen voor zijn rekening. Wie op de Partij van de Arbeid stemt, mag er op rekenen dat we pal staan voor de bouw van voldoende betaalbare woningen, vooral in de sociale (33%) en middenhuur (20%) en in de betaalbare koopsector. We stimuleren dat ouderen van een sociale huur eengezinswoning naar een sociale huur appartement kunnen verhuizen, met behoud van hun lagere huur en misschien zelfs met een verhuisvergoeding van de gemeente. We bevorderen dat marktpartijen tot sociale keuzes komen. Daarvoor zetten we lokale instrumenten als bestemmingsplannen, de structuurvisie (omgevingsvisie), woonvisie en de huisvestingsverordening in. Zo stellen we voorwaarden aan wat er voor wie in onze gemeente gebouwd wordt.

Bouwen doen we binnen de stad en we waken ervoor dat dit niet ten koste gaat van de leefbaarheid en betaalbaarheid. Dat betekent dat een gebouw soms de hoogte in moet. Dat doen we alleen waar het kan en in overleg met de omwonenden. Bij binnenstedelijk bouwen is er altijd een plan voor openbaar groen en bomen. Om de hoge woningnood op te kunnen lossen, ligt er ook een enorme bouwopgave in Westergouwe, maar wij zorgen ervoor dat dat niet ten koste gaat van ons waardevolle landschap en onze natuur. Bouwen doen we natuurinclusief.

We bouwen gevarieerd, flexibel en duurzaam. Kleinere en betaalbare woningen voor starters. Ruimere woningen voor gezinnen. Aangepaste woningen voor senioren. En we bouwen zo, dat woningen kunnen worden vergroot of opgedeeld. Levensloopbestendig bouwen is efficiënt en verstandig bouwen. We gaan door met nieuwe woonvormen, zoals de 'knarrenhof' (groepswonen voor ouderen), tiny houses en onzelfstandig wonen. Ook initiatieven zoals wooncoöperaties juicht de PvdA toe.

Te weinig woningen en lege kantoren: twee vliegen in één klap

Een enorme woningnood en tegelijkertijd leegstaande kantoorpanden of schoolgebouwen? Dan moeten we, daar waar het kan, twee vliegen in één klap slaan. Niet alle kantoorpanden zijn voor

bewoning geschikt te maken, maar veel wel. Waar milieunormen knellen, bijvoorbeeld wanneer een kantoorpand voor bewoning te dicht bij een drukke weg ligt, kan herverkaveling soms een optie zijn. Sloop en herontwikkeling is een optie voor de iets langere termijn. De gemeente moet hier een actieve regierol in pakken. Zo krijgen die gebouwen een tweede bestemming. Een win-win-situatie!

Met alleen bouwen, bouwen, bouwen komt het einde aan deze wooncrisis niet in zicht. De woningmarkt moet ook goed worden gereguleerd met instrumenten, zoals voorschriften, vergunningen en financiële prikkels. Met actief grondbeleid stimuleren we de bouw van betaalbare huur- en koopwoningen en voorkomen we dat grond in handen valt van speculerende beleggers en projectontwikkelaars. Om speculatie met woningen te voorkomen voeren we bij nieuwbouwwoningen in onze gemeente een zelfbewoningsplicht in en een opkoopverbod bij bestaande bouw. Hiermee voorkomen we dat koopwoningen worden verhuurd of worden doorverkocht voor de maximale winst.

De woningcorporaties zijn een belangrijke partner van de gemeente om te helpen de woningnood op te lossen en de woningen te verduurzamen. Veel woningcorporaties hebben door de landelijke verhuurderheffing te weinig geld in kas om voldoende woningen te bouwen en bestaande woningen te verduurzamen. Als gemeente en als lokale afdeling van een landelijke partij blijven we er in 'Den Haag' op hameren dat deze heffing van tafel moet. Huurteams zijn behulpzaam bij bezwaar maken tegen te hoge huren en kunnen bemiddelen bij conflicten tussen huurders en verhuurders.

"In gelul kun je niet wonen", zei PvdA-wethouder en Kamerlid Jan Schaefer eens. En dat is nog steeds waar. Bouwplannen zijn nodig en bestemmingsplannen zijn verplicht, maar ze moeten ook worden uitgevoerd. De PvdA zorgt ervoor dat papier wordt omgezet in stenen.

In ons doelgroepenbeleid geven we in speciale gevallen voorrang aan sommige beroepsgroepen die cruciaal zijn voor onze stad, maar geen woning kunnen vinden. Denk bijvoorbeeld aan agenten, verplegers en leraren. We dragen ook zorg voor woonvoorzieningen voor jongeren die ambulante begeleiding nodig hebben, zodat ook zij dicht bij hun ouders en in hun bekende omgeving kunnen blijven wonen. Met het minder strak toepassen van de kostendelersnorm voor huurders geven we wat meer ruimte aan mensen die tijdelijk een woonmaatje nodig hebben, zoals soms bij mantelzorg of psychiatrische ondersteuning nodig is. We verlangen een soepele houding als het gaat om het splitsen of juist het samenvoegen van woningen, want maatwerk geeft meer ruimte aan de woonwensen van jongeren en ouderen.

Een fatsoenlijke woning is een recht van iedereen

Dakloosheid heeft vaak meerdere oorzaken en is een complex probleem. Zekerheid van werk, bijvoorbeeld, helpt bij het voorkomen van dakloosheid. Het uit Finland overgewaaide Housing First-project wordt op kleine schaal ook in Gouda toegepast. Mensen met meervoudige problematiek worden eerst aan een woning geholpen. Dat geeft ze de rust en veiligheid om vandaaruit verder te werken aan de aanpak van andere problemen.

We zorgen voor een fatsoenlijke huisvesting voor arbeidsmigranten en statushouders. Aan de huisvesting van tien arbeidsmigranten in een tweekamerflatje moet een einde komen. De invoering van een woon- of verhuurdersvergunning kan daarbij helpen. We bestrijden dat huisjesmelkers en foute uitzendbureaus profiteren van de kwetsbare positie van de arbeidsmigranten. We bevorderen dat arbeidsmigranten hier langere tijd kunnen blijven en een relatie kunnen opbouwen met de andere buurtbewoners.

In Gouda is nog altijd sprake van een apart woonwagenbeleid. In de komende bestuursperiode moet het woonwagenbeleid onderdeel worden van het reguliere volkshuisvestingsbeleid, met dezelfde rechten en plichten als ieder ander en onder dezelfde bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Wonen is meer dan een verzameling stenen. Gouda is de plek waar we leven, elkaar ontmoeten, ons prettig voelen en onszelf kunnen ontwikkelen. Daarom streven we naar wijken die gemengd van samenstelling zijn. Daarom gaat bouwen altijd hand in hand met scholen, maatschappelijke- en zorgorganisaties, groen, leefbaarheid, recreatie en verkeer en veiligheid. Dat vereist maatwerk. We zoeken altijd naar oplossingen die het beste zijn voor inwoners én de buurt. Dat doen we samen met de bewoners.

De woningmarkt houdt niet op bij de grenzen van onze stad. We zetten in op een divers woningaanbod in alle gemeenten van de regio. Samen met onze buurgemeenten zorgen we hiervoor. Regionale solidariteit betekent ook dat jongeren en starters uit de omliggende gemeenten in onze gemeente welkom zijn.

Ruimte: rood, groen en blauw

Groen en natuur zijn enorm belangrijk. In de oude bestemmingsplannen had de gemeente de mogelijkheid om te zorgen voor voldoende bescherming van het openbaar groen, natuur en de belangen van bewoners. In de nieuwe Omgevingswet ligt de nadruk op de initiatiefnemers en het idee van *'het moet kunnen tenzij'*. Dit mag geen nadelige effecten hebben op ons groen en onze natuur. Wel kunnen we met zogenaamd 'dubbel grondgebruik' proberen meer ruimte voor groen en gebouwen te realiseren. Rode bakstenen en groene daken en gevels zijn een uitstekende combinatie. In de wijken met te weinig openbaar groen dient bij planontwikkeling een oppervlakte van tenminste 15% van het projectgebied openbaar groen te worden.

Bij nieuwbouwplannen moeten natuurgebieden en oevers langs het water worden ontzien. We bevorderen daar de natuur en openbare ruimte. Bij onterechte toe-eigening door particulieren van oeverstroken met de bestemming openbaar groen, moet worden gehandhaafd op publieke toegankelijkheid. Dan kunnen we er met z'n allen van genieten. Overname van oeverstroken door andere overheden kan daarbij een middel zijn.

We hebben in de afgelopen jaren gebouwd wat we hebben beloofd. Zelfs meer dan dat. Maar er is nog meer nodig. Daarom werkt de PvdA aan:

* Met uw steun en vertrouwen bouwt Rogier Tetteroo verder aan voldoende en betaalbare woningen: 33% sociale huur en 20% middenhuur, maar ook betaalbare koopwoningen.

* Woningbouw gaat niet ten koste van de natuur. Binnen onze compacte stad moeten gebouwen soms de hoogte in. Dat we waar het kan en in overleg met de omwonenden.

* Bouwen doen we natuurinclusief. Openbaar groen is een onderdeel van het bouwplan.

* We zoeken naar creatieve oplossingen: wooncoöperaties, tiny houses, levensloopbestendig bouwen, wonen in leegstaande kantoorpanden, enzovoorts.

* Huizen zijn om in te wonen, niet om op grote schaal mee te speculeren. Daarom zetten we in op een zelfbewoningsplicht en een opkoopverbod.

* Een fatsoenlijk dak boven het hoofd geldt ook voor daklozen, arbeidsmigranten en statushouders.

* Woonwagenbeleid wordt een onderdeel van het gewone volkshuisvestingsbeleid, met dezelfde rechten en plichten.

* Bij het plannen van nieuwbouw worden natuurgebieden en oevers ontzien. Daar versterken we de natuurwaarden en recreatiemogelijkheden.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Werk en inkomen

De coronacrisis heeft voor velen duidelijk gemaakt hoe onzeker hun baan en inkomen kunnen zijn. De kwetsbare positie van zzp'ers en mensen met een tijdelijk of nulurencontract op de arbeidsmarkt zijn symptomen van een arbeidsmarkt die niet meer goed functioneert. Daar gaat winstbejag ten koste van goede werkverhoudingen en blijven kansen op een mooiere toekomst onbenut.

Dat kan en moet anders. Iedereen verdient goed, betekenisvol werk en een rechtvaardig inkomen. Werk is meer dan alleen een inkomen. Wij zijn niet voor niets de *Partij van de Arbeid*: voor ons is werk de sleutel tot bestaanszekerheid, waardering, respect en tot deelname aan de samenleving. Met werk zijn mensen in staat een zelfstandig bestaan op te bouwen en hun talenten te ontwikkelen. Daar hoort een fatsoenlijk salaris bij met goede arbeidsvoorwaarden.

De PvdA streeft naar een arbeidsmarkt waar er voor iedereen een plek is. Iedereen heeft recht op werk op zijn of haar niveau: soms is dat werken op de dagbesteding, bij het sociaal werkbedrijf Promen, in een publieke baan of het omscholingsprogramma. De gemeente geeft als werkgever natuurlijk het goede voorbeeld.

Jongeren met een migratieachtergrond hebben, ook bij gelijke opleiding, beduidend slechtere kansen. Dat vinden wij niet acceptabel. Een proef met anoniem solliciteren is het proberen waard. Dat doen we samen met het onderwijs, de ondernemers en de buurgemeenten in de regio.

Een nieuwe kans

Ook als het hebben van een baan (even) niet lukt, zorgen we dat mensen op een andere manier volwaardig mee kunnen doen. Uitkeringen bieden in moeilijke tijden bestaanszekerheid. Daar staat de PvdA pal voor. Gouwenaars die een uitkering ontvangen doen graag iets terug voor de Goudse samenleving in de vorm van vrijwilligerswerk of mantelzorg. Daarbij is maatwerk leidend. Geen tegenprestatie om de tegenprestatie, maar wel een taak die de mensen verder helpt naar werk.

Het potentieel dat Promen biedt voor de (her)instroom van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, kan beter worden benut. Ook als het werk in bepaalde sectoren nog niet rendabel is, biedt werk meer perspectief dan een uitkering. De oprichting van de sociale coöperatie Een Nieuwe Kans is heel waardevol gebleken. Daarbij krijgen Gouwenaars met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle ontplooiingskans door vaardigheden te ontwikkelen en een netwerk op te bouwen. We willen ook kijken naar de mogelijkheden om al dan niet tijdelijk werk in te zetten ter ondersteuning van sportverenigingen en hun vrijwilligers. Bijscholing, herscholing, omscholing en activering zijn in de komende periode belangrijker dan ooit.

Fatsoenlijke banen moeten er zijn voor mensen met een forse arbeidsbeperking en mensen die om andere redenen niet mee kunnen komen in de race naar steeds betere economische prestaties. Dat verlangen we van ons sociaal werkbedrijf. Iedereen verdient kansen om mee te kunnen doen.

Voor ons als *Partij van de Arbeid* is werk de sleutel tot bestaanszekerheid, waardering, respect en tot deelname aan de samenleving. De PvdA werkt aan:

* Werkgevers moeten zorgen dat ook jongeren met een migratieachtergrond aan de bak komen voor een baan of stageplek. De gemeente maakt daar een hard actiepunt van.

* Sociale ontwikkelingsorganisaties zoals Promen en De Nieuwe Kans krijgen meer ruimte om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Maar ze bieden ook fatsoenlijk werk voor degenen voor wie de arbeidsmarkt (te) ver weg is.

* De gemeente stimuleert mensen die geen werk hebben om tijdelijk vrijwilligerswerk te doen. Daarbij staat de vergroting van de kans op een baan centraal.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Nieuwe economie

Economie staat niet op zichzelf. Steeds duidelijker wordt dat wat en hoe wij produceren en consumeren tegen de grenzen aanloopt van wat onze aarde kan verdragen. De uitputting van grondstoffen, de vervuiling van de grond, de lucht en het water, en de terugloop van groen en natuur; het zijn allemaal ontwikkelingen waar we ook in ons mooie Gouda steeds meer van gaan merken. Dat raakt de economie. Daarom moeten we, niet alleen op wereldschaal en landelijk, maar ook regionaal en lokaal werken aan een nieuwe economie. Een nieuwe economie, waarin we allen een goede en eerlijke boterham kunnen verdienen, terwijl we de grenzen van mens, dier en aarde respecteren.

"In plaats van economieën die moeten groeien, of ze ons nu wel of niet doen gedijen, hebben we economieën nodig die ons laten gedijen, of ze nu wel of niet groeien." Kate Raworth, hoogleraar economie en schrijfster van The Donut Economy.

Leegstand in het winkelgebied in de binnenstad is een permanent aandachtspunt. Door de opkomst van het online shoppen is het winkelaanbod blijvend veranderd. De verwachting dat de detailhandel en de horeca na de crisis weer helemaal zullen opkrabbelen en op de oude voet verder kunnen gaan, lijkt onrealistisch. De PvdA zoekt naar oplossingen die de binnenstad aantrekkelijker maken, zoals de combinatie van wonen en werken. Er is al zeker succes geboekt met het wonen boven winkels, waardoor winkelstraten 's avonds levendiger zijn geworden. En veel puien zijn opgeknapt.

Een duwtje in de rug voor de kleine zelfstandige ondernemers

Ondernemers verdienen meer vrijheid in het ondernemen en in hun openingstijden. Soms zijn regels nodig, maar we staan er voor open om er met een stofkam doorheen te gaan. Waar dat mogelijk is helpt de gemeente een handje, bijvoorbeeld met tijdelijk een soepeler vergunningverlening voor evenementen en initiatieven. De grotere terrassen op de Markt zijn een succes. Dit alles in een goede samenwerking tussen gemeente, ondernemers en omwonenden.

Toerisme is in de loop der jaren steeds belangrijker geworden voor onze stad. Gouda is in binnen- en buitenland een sterk merk. Net zoals wij graag andere steden bezoeken, zo zijn we gastvrij voor bezoekers en gunnen we de gemeente, inwoners en ondernemers hun inkomsten. Wel waken we voor een overvloed aan toeristen. Daarom moet de registratieplicht worden gehandhaafd. Overlast moet voorkomen worden. Als dat nodig is, moet toezicht worden uitgebreid. We bewaren de balans tussen leefbaarheid en de economische betekenis.

Een nieuwe economie is ook een circulaire economie.

We streven ernaar dat al het afval hergebruikt wordt. Daarom scheiden onze inwoners plastic, metaal en drinkpakken, glas, papier, groente, fruit en tuinafval en restafval. Maar geen enkele oplossing is voor de eeuwigheid. De techniek schrijdt voort en inmiddels kunnen machines beter dan 15 jaar geleden afval nascheiden. Voor de dichtbevolkte wijken van onze gemeente kan dit op termijn een betere oplossing zijn, zeker daar waar ondergrondse containers niet tot de mogelijkheden behoren. Onderzoek moet uitwijzen of dat verstandig en haalbaar is. Dat onderzoek kijkt niet alleen naar de techniek, maar ook naar de bekostiging. Hoe dan ook, ons doel is helder: Gouda moet schoner en het hergebruik van afval moet omhoog.

De duurzaamheidsdoelen als kompas

Op weg naar een sociale en duurzame economie zijn de Sustainable Development Goals[1], oftewel de duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties, leidend. Daarin gaan bijvoorbeeld het bevorderen van economische groei hand in hand met waardig werk, het verminderen van ongelijkheid en een verantwoorde productie en consumptie. En het stimuleren van industrie, infrastructuur en innovatie is gekoppeld aan de ontwikkeling van duurzame steden, groene en betaalbare energie en het beschermen van ecosystemen en biodiversiteit. Van de PvdA mag je verwachten dat we de realisering van die doelstellingen dichterbij brengen.

Voor Gouda betekent dat bijvoorbeeld dat we sociaal en duurzaam ondernemen stimuleren door het actief adviseren en faciliteren van ondernemers. Als ondernemers bereid zijn om te investeren in milieuvriendelijk en sociaal werkgeverschap, bijvoorbeeld door energiebesparende maatregelen, het gebruik van groene energie en het creëren van extra stageplekken of aannemen van herintreders, mogen zij van de gemeente verwachten om in de aanloop daarvan bij te dragen. Gouda Onderneemt, de SOG (winkeliers binnenstad) en Fairtrade Gouda zijn daarin belangrijke partners. We juichen ontwikkelingen zoals de Lange Groenendaal toe: onze trotse Fairtradestraat met veel ondernemers die duurzame producten aanbieden tegen een eerlijke prijs. En als er kansen zijn voor een tweede Fairtradestraat, dan moet de gemeente helpen die kansen te benutten.

Milieu en duurzaamheid zijn een integraal onderdeel van onze economie. Hoe wij produceren en consumeren maakt uit voor onze leefomgeving. Daarom wil de PvdA dit:

* Ondernemers verdienen meer vrijheid in het ondernemen en in hun openingstijden, zeker na de coronacrisis. Waar dat mogelijk is helpt de gemeente een handje met een (tijdelijk) soepeler vergunningverlening voor evenementen en initiatieven.

* Van de gemeente mag worden verwacht dat zij ondernemers helpen bij onder meer het nemen van energiebesparende maatregelen, de verkoop van biologische en vegetarische producten, het creëren van extra stageplekken en aannemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

* De duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties, moeten zichtbaar leidend zijn in het beleid van de gemeente.

* Toeristen zijn van harte welkom in onze stad, maar we bewaken de balans tussen leefbaarheid en economische betekenis.

* De gemeente stimuleert uitbreiding van Fairtrade initiatieven.

* Er moet meer afval worden hergebruikt. Dat treft, want veel te veel afval ligt in Gouda op straat. De gemeente moet nagaan wat het meeste bijdraagt aan meer hergebruik en aan een schonere stad: scheiding aan de bron of nascheiding.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

[1] Als je precies wilt weten welke de 17 doelen zijn, kijk op https://www.sdgnederland.nl .

Duurzaamheid en milieu

Een duurzame koers is hard nodig. Het recente IPCC-rapport schetst een alarmerend beeld van ons milieu. Er is geen tijd te verliezen. Van politieke leiders mag u verwachten dat zij met grote daadkracht aan de slag gaan. In de komende jaren zetten we in onze gemeente alles op alles om de nu al merkbare gevolgen van klimaatverandering, extreme hitte, heftige regenbuien, langdurige droogte en bodemdaling zo goed mogelijk op te vangen. De aanpak van de energie- en warmtetransitie staat nu voorop. Een wereld met minder CO_2-uitstoot en een betere luchtkwaliteit, met goed geïsoleerde huizen en betaalbare energielasten is een absolute noodzaak en een aanlokkelijk perspectief.

Gouda heeft de ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn. Er zal veel werk verzet moeten worden. De bewoners van buurten waar aan de warmtetransitie gewerkt gaat worden, moeten bij de plannen worden betrokken. Veel mensen maken zich zorgen over de kosten: kan ik mijn huur straks nog betalen? Kan ik de investering bekostigen? De gemeente moet die vragen beantwoorden en de regie nemen in het proces. Daarbij wordt samengewerkt met energiecoöperaties, zoals de Energiecoöperatie Gouda. Onderdeel van die regie is ook dat de overheid andere groene vormen van energie stimuleert, zoals groene waterstof. Energiecoaches helpen mensen met het maken van de juiste keuzes.

Bij de huidige energieprijzen neemt de energiearmoede toe. Veel mensen wonen in slecht geïsoleerde woningen en steeds meer mensen kunnen de energierekening niet betalen. De PvdA vindt het onaanvaardbaar dat mensen letterlijk in de kou zitten. De overheid moet hen helpen.

We doen het samen

Waar het kan moeten collectieve systemen de verwarming van onze huizen overnemen. Op diverse plekken in de stad zijn warmtenetten mogelijk. Dat organiseren we bij voorkeur collectief in een coöperatie. Niet alleen om de kosten te kunnen delen, maar ook om als bewoners zeggenschap te hebben over deze belangrijke voorziening. Dat moet een alternatief zijn voor het wegvallen van de vrije keuze van een energieleverancier. Met energiecoöperaties maken we het opwekken van onze energie weer tot wat het hoort te zijn: een nutsvoorziening van en voor ons allemaal.

Waar collectieve warmtenetten of andere vormen van warmte-koudekoppeling niet mogelijk zijn, zullen warmtepompen waarschijnlijk het beste alternatief zijn. De nieuwste generatie warmtepompen zijn fluisterstil. De gemeente moet er met strenge voorschriften op toezien dat alleen die stille warmtepompen worden gebruikt en geluidsoverlast wordt vermeden.

Het isoleren van oudere woningen en het aanpassen van het energienet; goedkoop is het allemaal niet. Het rijk zal fors moeten meebetalen. We willen koste wat kost voorkomen dat de energietransitie leidt tot een tweedeling tussen klimaatwinnaars en -verliezers. Van de gemeente verwachten wij dat zij een deel van de onrendabele top van collectieve warmte-oplossingen voor haar rekening neemt. Ook moeten afspraken met woningcorporaties worden gemaakt om hun huurwoningen energieneutraal te maken.

Wij stimuleren het gebruik van zonnepanelen op de daken van woningen en bedrijven. De gemeente geeft het goede voorbeeld: op alle geschikte daken van de gemeente liggen zonnepanelen en koopt de gemeente 100% duurzame stroom in. Maar ook windenergie is nodig; het is stabieler dan zonne-energie. Een uitbreiding van het aantal windmolenlocaties is nodig. Maar we zoeken die wel in nauw overleg met de bewoners, want op overlast zit niemand te wachten. Van het aardgas af mag niet

betekenen dat we overstappen op de smog veroorzakende houtstook. We zijn tegen de bouw van biomassacentrales.

"You have stolen my dreams and my childhood with your empty words. How dare you?" (Jullie hebben mijn dromen en jeugd gestolen met jullie loze praatjes. Hoe durf je?) Het zijn de beroemde woorden die de toen 16-jarige Zweedse klimaatactiviste Greta Thunberg sprak op het Klimaatcongres van de VN in 2019. Te veel loze beloften, te weinig daden. Inmiddels heeft Frans Timmermans voor Europa de Green Deal geschreven. Met stevige maar haalbare acties. Nu is de tijd voor daden.

Om beter voorbereid te zijn op de gevolgen van klimaatverandering moeten we onze stad klimaatadaptief maken. We kiezen ervoor om onze wijken te vergroenen, te investeren in de aanleg van plantsoenen en het planten van bomen. We maken meer ruimte voor groen in de straten door het verlagen van de parkeernormen. We stimuleren inwoners om hun regenwater op hun eigen terrein af te voeren door bijvoorbeeld minder tegels te gebruiken, meer groen te planten, of door de regenpijp niet naar de riolering te leiden, maar naar eigen grond of regenton. De gemeente stimuleert dat met subsidies.

Schoon, schoner, schoonst

En dan nog even over afval: de stad moet altijd netjes en opgeruimd zijn. Punt uit! En daar is nog wel werk te verzetten. Er is teveel zwerfafval en teveel illegale dumping naast containers. In enkele wijken loopt het de spuigaten uit. Terecht maken veel Gouwenaars zich daar boos over. Dat moet en kan beter. Voor het opruimen en het toezicht trekt de PvdA meer geld uit.

Het afvalbrengstation is helemaal ingericht op auto's. Mensen die bewust voor een fiets kiezen en mensen die geen auto kunnen veroorloven, worden geconfronteerd met kosten voor het thuis ophalen van afval. De PvdA vindt dat niet terecht. De gemeente en Cyclus moeten hiervoor een oplossing bieden. De maandelijkse verplaatsbare Mobiele Milieustraat voor het gratis inleveren van klein huishoudelijk (en chemisch) afval op vier locaties in Gouda, moet worden voortgezet.

Groen, groener, groenst

Het verkeer en vervoer in Gouda moet groener worden. We stimuleren het fietsverkeer. Op de 18 km^2 die Gouda groot is kunnen veel afstanden worden afgelegd met een (elektrische) fiets in plaats van met de auto. Initiatieven voor deelfietsen moeten de ruimte krijgen. De binnenstad moet autoluw zijn. We bevorderen het gebruik van deelauto's door daarvoor meer parkeerplaatsen beschikbaar te stellen tegen een gereduceerd tarief. Om de elektrische auto te stimuleren zullen er veel meer laadpalen moeten komen. En we blijven rekening houden met de mogelijkheid van auto's op groene waterstof en de realisatie van waterstoftankstations in de toekomst.

De luchtkwaliteit in onze stad is niet goed. Vervuilende auto's en houtkachels zorgen voor de uitstoot van fijnstof. Een houtkachel is gezellig, maar helaas ook een bron van fijnstof. Mensen met klachten aan de luchtwegen hebben daar veel last van. Het gebruik zal teruggedrongen moeten worden. De gemeente moet handhaven bij klachten en overlast. Om de luchtkwaliteit te verbeteren en de uitstoot van stikstof te verminderen stellen we voor de binnenstad een milieuzone in voor vervuilende vrachtwagens en bedrijfsbusjes. Als het nodig blijkt, moet die milieuzone worden uitgebreid met een verbod voor alle dieselauto's.

Gouda heeft een prachtige omgeving. Voor natuur en recreatie zijn we deels afhankelijk van onze buurgemeenten. Een goede samenwerking met die gemeenten en natuurorganisaties is belangrijk om te blijven genieten van de Reeuwijkse Plassen, de Goudse Hout, het Steinse Groen, de Oostpolder

en ’t Weegje. We werken samen om natuurbeheer op een verantwoorde manier uit te voeren. Vanzelfsprekend worden daarbij geen schadelijke stoffen gebruikt. Biodiversiteit is het afweersysteem van het milieu. In een gebied waar de biodiversiteit en natuurwaarden in balans zijn kan zelfs op de kosten van beheer en onderhoud worden bespaard. Denk maar aan het voorkomen van zieke bomen en het uitbaggeren van dichtgegroeide sloten. Met de inzet van vrijwilligers kan nog meer op kosten worden bespaard. Wist u dat Gouda in 2020 is uitgeroepen tot de beste bermbeheerder van Nederland? Daar mogen we trots op zijn.

Water, een lust en een last

We vinden dat Gouda een geweldig potentieel heeft om nóg meer de historische waterstad te zijn. Daar waar dat mogelijk en verantwoord is, willen we daarin investeren. Dat geldt ook voor onze omgeving: goede vaarverbindingen richting Reeuwijk, de Krimpenerwaard en het Vijfde Dorp maken Gouda tot een echte waterstad. Bovendien verbinden we met water en groene oevers natuurgebieden met elkaar, waardoor de biodiversiteit wordt versterkt.

Waterbeheer is in onze regio niet eenvoudig. De Goudse veenbodem daalt doordat hij inklinkt. Voor een deel kunnen we dat een halt toeroepen door de grond in de regio te vernatten en waar mogelijk om te zetten in veenweidegebieden. In de stad moet een goed grondwaterpeil voorkomen dat houten funderingspalen gaan rotten en inwoners worden geconfronteerd met grote schade aan hun huis. Op andere plekken moet juist het grondwaterpeil worden verlaagd om te voorkomen dat huizen en winkels met wateroverlast te maken krijgen. In principe zijn huiseigenaren verantwoordelijk voor de fundering van hun huis, maar op het niveau van de grondwaterstand hebben zij nauwelijks invloed. Laten we daarom de verzakking van huizen in Gouda als een collectief probleem zien dat we gezamenlijk moeten oplossen.

Bij het rioolonderhoud pakken we meteen ook de straat aan. We zorgen ervoor dat er meer groen wordt aangelegd, zodat de hittestress afneemt, en verbeteren de doorwatering, zodat de wateroverlast bij hevige regenbuien verdwijnt. Over riool en waterkwaliteit gesproken: het lozen van afvalwater op de grachten komt nog steeds voor. Een minder mooie erfenis uit ons roemrijke verleden. We blijven eraan werken dat die lozingen steeds verder worden teuggedrongen.

Duurzaamheid, bescherming van het milieu, klimaatadaptatie en energietransitie zijn nodig en urgent. Daarom wil de PvdA dit:

* In 2040 is Gouda aardgasvrij. De reductie van CO2 staat daarbij voorop.

* De overheid onderzoekt de mogelijkheid van andere groene vormen van energie, zoals groene waterstof.

* De overheid moet ervoor zorgen dat de investeringskosten van het isoleren en aardgasvrij maken van woningen voor particuliere huiseigenaren en de huurlasten voor huurders draagbaar zijn.

* Waar dat haalbaar is, hebben collectieve warmtevoorzieningen de voorkeur boven individuele oplossingen. Bewoners moeten als belanghebbenden kunnen deelnemen in een energiecoöperatie.

* Er is teveel zwerfafval en teveel illegale dumping naast containers. De stad moet schoner en er moet meer afval worden gerecycled. Overweeg een andere manier van het aanbieden van afval.

* De biodiversiteit van de natuurgebieden moet worden verbeterd, onder meer door waterverbindingen tussen natuurgebieden. Zet deskundige vrijwilligers in bij natuurbeheer.

* De luchtkwaliteit moet worden verbeterd door het stimuleren van (elektrische) fietsen en gebruik van deelauto's. Er komt een milieuzone in de binnenstad en er komen fors meer oplaadpalen.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Verkeer

Gouda is een compacte stad met een middeleeuws centrum. De verkeersintensiteit neemt toe. Op veel plaatsen in de stad is de drukte te merken en zijn keuzes nodig om te zorgen dat alles in goede banen blijft lopen. Een aantal van die keuzes zijn recent vastgelegd in het Verkeerscirculatieplan. De PvdA steunt dat plan.

Wij willen dat voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer meer ruimte krijgen ten opzichte van auto's. Meer aparte fietspaden en doorgaande fietsroutes. Initiatieven voor deelfietsen moeten door de gemeente worden ondersteund. Voetpaden moeten veilig en breed genoeg zijn voor rolstoelen en rollators. De gemeente moet de trottoirs en fietspaden beter onderhouden. Fietspaden moeten veiliger worden door, waar dat mogelijk is, het verwijderen van hoge (stoep)randen en het markeren met reflecterende belijning of een andere soort steen. Verkeerslichten moeten gunstiger afgesteld zijn voor fietsers en voetgangers.

Rond scholen is verbetering van de verkeersveiligheid nodig. We zijn voor schoolstraten waar, in ieder geval op tijden dat de scholen beginnen en uitgaan, auto's worden geweerd.

De binnenstad moet autoluw zijn. We bevorderen het gebruik van elektrische deelauto's door daarvoor meer parkeerplaatsen beschikbaar te stellen tegen een gereduceerd tarief. Er moeten op korte termijn meer laadpalen komen. Voor de iets langere termijn houden we rekening met de komst van auto's op groene waterstof.

Binnen onze gemeente wordt 30 km per uur de norm; alleen op wegen waar het veilig en verantwoord kan mag 50 km per uur worden gereden. Dat scheelt ook in de geluidsoverlast. Wij zetten ons in voor een betere geluidswering bij de A12 en andere lawaaiige wegen.

Openbaar vervoer

De PvdA blijft pleiten voor de komst van een station bij Westergouwe: 'station Gouweknoop'.

Bij de provincie Zuid-Holland, opdrachtgever voor ons regionale openbaar vervoer, blijven we ons hard maken voor een goed netwerk van bussen in Gouda, ook in de avonduren.

De afstanden tussen bushaltes zijn soms erg groot voor mensen die minder goed ter been zijn. We zetten ons in bij de provincie om die afstanden te verkleinen, zeker in de buurten waar veel ouderen wonen.

Sommige reizigers hebben moeite met de kaartautomaten en hebben behoefte aan persoonlijke dienstverlening. Daarom blijven we bij de NS zeuren om terugkeer van de ticket- en servicebalie, net zo lang totdat die er weer is.

In onze compacte stad leidt steeds intensiever worden verkeer tot knelpunten. Keuzes zijn nodig. Deze keuzes maakt de PvdA:

* Voetgangers en fietsers krijgen meer ruimte.

* De gemeente bevordert fietsers ten opzichte van auto's, maar elektrische auto's worden gestimuleerd ten opzichte van benzine en diesel. Er komen snel meer laadpalen.

* De verkeersveiligheid moet beter, vooral rond scholen.

* De binnenstad moet autoluw zijn. 30 km per uur wordt de norm in de stad.

* De ticket- en servicebalie van de NS moet terugkeren op het station.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Zorg en jeugdhulp

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de jeugdhulp. Deze taken zijn in 2015 naar de gemeente gegaan, maar helaas is dat niet met voldoende budget gebeurd. Sterker nog: er werd door de Rijksoverheid 15% op het budget gekort. Ook toen het economisch goed ging met ons land, heeft het centrumrechtse kabinet Rutte III geweigerd om de gemeenten financieel te hulp te schieten. Intussen zijn de kosten alleen maar gestegen. Het gevolg daarvan is dat veel gemeenten in Nederland het financieel moeilijk hebben en op noodzakelijke voorzieningen besparen. Gouda is daarin geen uitzondering. Maar hoe we daar lokaal ook mee omgaan, welke politieke keuze we ook maken, voor de PvdA mag dat beperkte budget geen belemmering zijn om de zorg te leveren die iemand nodig heeft.

Kinderen die in armoede opgroeien, hebben vaker een ongezonde levensstijl, waar ze hun hele leven last van houden. De cijfers zijn om stil van te worden: mensen met lage inkomens leven in ons land gemiddeld 7,5 jaar korter dan die met hoge inkomens. Het verschil in het aantal gezonde levensjaren is zelfs ruim 18 jaar. Voor de PvdA is dat onaanvaardbaar. Als je zorg of hulp nodig hebt, dan wil je erop kunnen rekenen dat jij of je naasten de juiste zorg, aandacht en liefde krijgen. Zeker als er sprake is van een spoedeisende hulpvraag, is een wachtlijst uit den boze.

Ondertussen werken de mensen in de zorg keihard. Daarbij zijn ze soms meer tijd kwijt aan de administratie dan ze aan hun cliënten besteden. Ook in de Wmo en de jeugdhulp is het neoliberale marktdenken doorgeschoten. Er zijn veel te veel aanbieders om verantwoord uit te kunnen kiezen. Dat kan en moet anders: door de marktwerking te beperken en door er bij de inkoop voor te zorgen dat men met professionele hulpverleners werkt die niet gaan voor winstmaximalisatie maar voor goede zorg. Want niet de markt, maar de mens moet centraal staan.

Goede zorg voor iedereen

De dikte van je portemonnee mag nooit een obstakel zijn als je naar de dokter of het ziekenhuis moet, of andere medische zorg nodig hebt. Toch is dat nu voor veel mensen wel het geval. Uit onderzoek blijkt dat een op de tien Nederlanders nu zorg mijdt of uitstelt om het eigen risico uit te sparen. In de Wmo geldt sinds 2019 een vast abonnementstarief voor de eigen bijdrage van Wmo-zorg, zoals de huishoudelijke hulp. Bij het abonnementstarief is sprake omgekeerde solidariteit: mensen meteen dikke portemonnee maken nu gebruik van regelingen, die zij voorheen prima zelf konden betalen, terwijl we als gemeente opdraaien voor deze extra kosten en daarmee de zorg van mensen, die het echt nodig hebben in gevaar komt. Dat moet anders. Als PvdA willen we de solidariteit terug in onze zorg. We stellen het bieden van goed zorg aan onze inwoners boven de functie van uitvoeringsloket zoals ‘Den Haag’ ons graag ziet. Onze gemeente neemt daarom de vrijheid om op zoek te gaan naar manieren om de omgekeerde solidariteit van het abonnementstarief in de Wmo te keren.

Uit Sociale Teams komen klachten dat zij onvoldoende tijd krijgen om al hun taken uit te voeren. Terwijl zij een belangrijke rol spelen bij het vroeg signaleren van zorgbehoeften en het voorkomen van zwaardere zorg. Wij pleiten ervoor dat zij voldoende tijd krijgen om hun werk goed te doen. Het kan helpen om hun administratieverplichting te verlichten of hen daarbij te ondersteunen. In Gouda zijn nu drie Sociale Teams. Er is ook een Team Integraal Werken opgezet. Daar verwachten we veel van. Maar hoe dan ook moet en kan de preventie en vroegsignalering van zorg beter. Immers, door problemen zo vroeg mogelijk aan te pakken, wordt erger (en duurder) voorkomen.

Voor goede maatschappelijke zorg en jeugdhulp komt er te weinig geld uit 'Den Haag'. Dat geen belemmering zijn om de zorg te leveren die iemand nodig heeft. Daarom wil de PvdA dit:

* De gemeente gaat op zoek naar mogelijkheden binnen de wet om de vaste tarieven van de WMO-hulp te individualiseren. Daardoor worden de kosten eerlijker verdeeld.

* De PvdA bezuinigt niet op maatschappelijke zorg en jeugdhulp.

* Preventie en vroegsignalering in de zorg en jeugdhulp moeten beter. Als het Team Integraal Werken resultaten oplevert is dat een goed instrument. Anders moet worden ingezet op meer effectieve tijd voor de Sociale Teams.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Armoede en schuldhulp

Nederland is een rijk land, maar de verschillen tussen arm en rijk worden steeds groter. Armoede tast je gevoel van vrijheid, eigenwaarde en bestaanszekerheid aan, terwijl juist die verworvenheden het fundament van onze samenleving zijn. Kinderen die opgroeien in armoede, staan al snel op achterstand. Waar je wieg staat bepaalt dan je toekomst en wij vinden dat dat anders moet. Inmiddels groeit één op de negen kinderen in Nederland op in armoede. Zij hebben een moeilijkere start, kunnen vaak niet meedoen met sport, niet naar verjaardagsfeestjes gaan, en niet meepraten over de vakantiereizen. Met een onzeker inkomen, snel stijgende huren en duurdere boodschappen liggen betalingsproblemen en schulden op de loer. De energierekening wordt almaar hoger en steeds meer mensen kunnen die niet meer betalen. Er is veel verborgen, stille armoede. Voor de PvdA is dat onaanvaardbaar: schulden en armoede staan volwaardig meedoen in de samenleving in de weg.

Vrouwen die ongesteld worden maar niet voldoende toegang hebben tot menstruatieproducten, omdat ze niet genoeg geld hebben. Het lijkt een ver-van-je-bed-show, maar menstruatiearmoede is ook een Nederlands probleem. Goudse meisjes uit gezinnen die niet veel te besteden hebben, kunnen in Gouda voortaan maandverband, tampons en inlegkruisjes aanschaffen met geld van de gemeente. Dat kunnen ze doen via het zogeheten jeugdtegoed op de Rotterdampas. Dat gebeurde op initiatief van PvdA-gemeenteraadslid Sophie Heesen. Zij stelde in Gouda menstruatie-armoede aan de orde.

Het hebben van schulden is meestal geen kwestie van ‘eigen schuld’. De oorzaken kunnen heel divers zijn. Er hoeft maar íets te gebeuren of mensen komen in de greep van een systeem, dat niet hun belang, maar dat van de schuldeiser vooropstelt. Belangrijke levensgebeurtenissen, zoals een echtscheiding, het verlies van je partner, de overgang in een levensfase, minder inkomen door het verlies van je baan of een mager pensioen, spelen vaak een rol. Net als rekeningen die door een hoge zorgverzekering, energielasten en hoge huren blijven liggen. Daarom willen we schulden oplossen voor ze leiden tot sociale ellende en onnodig hoge kosten. Vroegsignalering, preventie en de overname of afkoop van schulden zijn belangrijk. Voor vroegsignalering is het belangrijk dat de gemeente alle informatie over schulden en betalingsachterstanden benut. We breiden hiervoor het convenant ‘De Goudse Standaard’ uit met afdwingbare afspraken en een duidelijke omschrijving van de rollen van alle betrokken instellingen en organisaties, zoals de woningcorporaties, energieleveranciers en zorgverzekeraars.

Tijd voor een schuldenpauze

We voeren een ‘pauzeknop’ in: een schuldenpauze, zodat mensen in de problemen weer lucht krijgen en de stapels met rekeningen, aanmaningen en incassokosten niet nog verder zien groeien. We kiezen voor snellere schuldhulpverlening en verkorten de duur van de schuldhulptrajecten, onder meer door de inzet van minnelijke schuldhulp. Trage schuldeisers moeten gedwongen worden mee te werken binnen redelijke termijnen. De macht van incassobureaus, deurwaarders en bewindvoerders willen we inperken. In onze gemeente gaan we kijken hoe we het doorverkopen van schulden kunnen verbieden. Onze wens is dat er per gezin nog hooguit één bewindvoerder komt. De gemeente moet budgetcoaches en ervaringsdeskundigen inzetten om te voorkomen dat er telkens bewindvoerders aangesteld moeten worden. Jongeren met problematische schulden krijgen de kans om in ruil voor werk en scholing kwijtschelding te krijgen.

Voorkomen is beter dan genezen. Hoewel veel verschillende factoren een rol spelen bij het ontstaan van armoede en schulden, is een langdurig laag inkomen een constante factor. De PvdA pleit

landelijk voor een verhoging van het minimumloon en het sociaal minimum. Dat is nodig om armoede en schulden zoveel mogelijk te voorkomen.

Laten we benadrukken dat er in Gouda al een heel goed en ruimhartig armoede- en schuldhulpbeleid is. Daarbij worden de wettelijke ruimtes voor eigen beleid maximaal benut en is de menselijke maat het uitgangspunt. Lokaal gaan we voor onze minimaregelingen uit van 120% van het sociaal minimum. Met de langdurigheidstoeslag helpen we mensen die drie jaar op het sociaal minimum zitten. Daarvoor staat de norm op 101%. Op het armoedebeleid bezuinigen we niet!

We hebben ook een stadspas. Die stadspas wordt voor slechts € 5 ter beschikking aan mensen met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Voor kinderen is de stadspas gratis met een tegoed van € 150 per jaar. De financiële ondersteuning voor huiswerkbegeleiding en bijles is in de afgelopen periode al uitgebreid. Maar we moeten telkens alert zijn en sturen op waar het beter moet en kan. De armoede in Nederland is toegenomen. Dan moet je daarnaar handelen. De PvdA wil het bestaande pakket voor kinderen en volwassenen verder uitbreiden.

Het is al zwaar genoeg

Leven van een bijstandsuitkering is al zwaar genoeg. Zeker als je een gezin te onderhouden hebt. Als je structureel aanvullende inkomsten hebt, is het billijk dat wordt gekeken of je de volledige bijstandsuitkering nodig hebt. Maar als mensen jou liefdevol te hulp schieten met voeding, kleding of huisraad, dient dat niet te worden verward met inkomen. De behandelende ambtenaren moeten ruimhartig gebruik maken van de bestuurlijk vastgestelde ruimte om maatwerk te leveren (discretionaire bevoegdheid). En de gemeentepolitiek is transparant over die ruimte. Het is al erg genoeg dat er een voedselbank en non-foodbank nodig zijn. Zolang die nodig zijn moet de gemeente nauw samenwerken met deze en andere instellingen die zich inzetten om armoede tegen te gaan.

Veel mensen met weinig inkomen mijden zorg uit angst voor de kosten. Denk aan het eigen risico en de kosten voor de tandarts. Mensen moeten de zorg krijgen die nodig is. Bovendien leidt zorgmijding op termijn juist tot extra kosten. Om ervoor te zorgen dat iedereen in onze gemeente goed verzekerd is, hebben we een ruime collectieve ziektekostenverzekering voor alle mensen met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum.

In Nederland worden de verschillen tussen arm en rijk steeds groter. Voor de PvdA is dat onaanvaardbaar. Daarom zetten wij in op:

* Het gemeentebestuur geeft ambtenaren de ruimte om de gift van voedsel, kleding en huisraad toe te staan en niet te verwarren met structureel inkomen.

* We gaan door met het verstrekken van een collectieve zorgverzekering en een waardevolle stadspas. De mogelijkheden van de stadspas moeten worden uitgebreid.

* Schulden proberen we te voorkomen en tegen te gaan door gebruik te maken van budgetcoaches, het stopzetten van oplopende schulden, inzetten van schikking en het overnemen van schulden.

* De Partij van de Arbeid bezuinigt niet op armoedebeleid en schulphulpverlening.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Onderwijs

Ieder kind verdient een fijne jeugd, een veilig thuis en een goede school. Op school maak je vrienden, word je uitgedaagd om te ontdekken wie je bent en je persoonlijkheid te ontwikkelen. Onze scholen zijn de plek waar heel veel kinderen met veel plezier naar toe gaan en iedere dag iets nieuws leren. De wijk waarin je woont en je achtergrond mogen nooit bepalend zijn voor wie je later wordt.

De invloed van de gemeente op het onderwijs is beperkt. De Rijksoverheid bepaalt het onderwijsbeleid en de scholen zijn verantwoordelijk voor de inhoud van het lespakket. Maar dat betekent niet dat de gemeente aan de zijlijn staat en zich alleen met de huisvesting van scholen bemoeien. De gemeente helpt scholen om zich te ontwikkelen tot sociale ontmoetingsplaatsen, bieden kinderen met leerachterstanden extra steun, zorgen ervoor dat leraren in onze gemeente betaalbaar kunnen wonen, bevorderen de diversiteit en bestrijden de kansenongelijkheid.

De aanpak om leerachterstanden te voorkomen begint al op de kinderopvang, de voor- en vroegschoolse educatie, de buitenschoolse opvang en huiswerkbegeleiding. Waar dat mogelijk is, kunnen de reguliere schoolgebouwen ook onderdak bieden aan die vormen van opvang en begeleiding. De cofinanciering van de Brede School en de Goudse Weekendschool wordt voortgezet.

We vinden dat ieder kind aan binnen- en buitenschoolse activiteiten moet kunnen meedoen. Bijles, schoolreisjes en excursies horen niet afhankelijk te zijn van je portemonnee. Alle kinderen die extra onderwijs, huiswerkbegeleiding of coaching in studievaardigheden nodig hebben, moeten dat via de school kunnen krijgen. Scholen ontvangen hiervoor gerichte middelen. Bovendien is, in het kader van het gemeentelijk armoedebeleid, financiële tegemoetkoming voor huiswerkbegeleiding en bijles mogelijk voor gezinnen waar sprake is van armoede.

Om de kwaliteit van het onderwijs en de afstemming met de jeugdhulp in onze gemeente te vergroten ontwikkelen we in samenwerking met de schoolbesturen het instrument van de lokale educatieve agenda (LEA). Daarin staan de waarden van de kwaliteit van het onderwijs, goede docenten en de zorgzame school centraal en maken we een plan van aanpak om ervoor te zorgen dat op al onze scholen voldoende en kwalitatief goede leraren les gaan geven. Een onderdeel van dat plan moet zijn dat scholen meer met elkaar samenwerken om het lerarentekort te verminderen.

De laaggeletterdheid in onze gemeente is helaas aanzienlijk. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat laaggeletterden vaker werkloos zijn en een lager inkomen hebben. Ook kampen zij vaker met een slechtere gezondheid en kunnen zij hun weg in de zorg niet vinden, omdat ze bijvoorbeeld informatie omtrent medicijnen niet kunnen lezen. De PvdA gaat daarom investeren in een ‘masterplan Laaggeletterdheid’. Daarmee willen we het aantal laaggeletterden in onze gemeente structureel verminderen. Ook willen wij de inburgering via het Taalhuis zoveel mogelijk stimuleren.

De school is geen eiland

We leggen in samenwerking met scholen, het sociale werkbedrijf, de groenvoorziening en/of een sociale onderneming groenblauwe schoolpleinen aan, zodat kinderen al op vroege leeftijd in aanraking met de natuur komen. Overgewicht onder kinderen pakken we aan. We betrekken scholen, kinderopvangorganisaties, sportverenigingen, huisartsen en jeugdgezondheidszorg bij het stimuleren van een gezonde levensstijl. Kennis maken met kunst en cultuur en sport hoort volgens ons bij leren en opgroeien.

Alle kinderen gaan in onze stad veilig naar school. De meeste kinderen en ouders kunnen dat prima zelf regelen, maar soms lukt dat niet. In dat geval helpen we bij laagdrempelig leerlingenvervoer. We

zorgen ervoor dat ieder kind veilig naar school kan fietsen en ontmoedigen dat ouders hun kinderen met de auto brengen. De directe omgeving van scholen is verkeersveilig voor kinderen en hun ouders. Rondom elke school richten we de straten in als schoolzone.

In samenwerking met het onderwijs gaan we voortijdig schoolverlaten in het voortgezet onderwijs tegen. Vroegtijdige schoolverlaters verliezen we niet uit het oog, treden we actief tegemoet en begeleiden we weer terug naar school, een vervolgopleiding of werk. Jongeren uit het praktijk en speciaal onderwijs laten we niet in de steek en begeleiden we naar vervolgonderwijs of naar werk. Juist voor leerlingen in het praktijkonderwijs en speciaal onderwijs, die vroeger in Wajong terecht zouden komen, kan een individueel plan helpen om zekerheid te bieden. We maken dit plan voordat leerlingen 18 jaar worden.

Ja, ze zijn er nog: échte vakmensen

We investeren in werk-leergangen, zodat ook jongeren, die zich niet thuis voelen in de schoolbanken, een goede opleiding kunnen afronden. Bovendien is er in onze regio een schreeuwende behoefte aan vakmensen zoals timmerlieden, loodgieters, elektriciens en lassers. Denk alleen al aan de vaklieden die nodig zijn in het kader van de energie- en warmtetransitie. Of zorgmedewerkers. Daarom stimuleren we het vakonderwijs, zoals het (V)MBO en bijvoorbeeld de ICT-Praktijkacademie. Hiervoor werken we samen met het lokale en regionale bedrijfsleven. Stagiairs moeten alle kansen krijgen om ervaring op te doen tegen een eerlijke vergoeding. De gemeente en de scholen bestrijden actief stagediscriminatie en ondersteunen het landelijk meldpunt. We bevorderen dat waar dat mogelijk is, jongeren een baangarantie krijgen.

School is de plek waar je veilig jezelf kunt zijn en je kunt ontwikkelen. Waar je ook sport, kunst en cultuur ontdekt. Daarom doet de PvdA dit:

* Ieder kind moet aan binnen- en buitenschoolse activiteiten, bijles en huiswerkbegeleiding kunnen meedoen. De gemeente maakt dat, in samenwerking met de scholen, mogelijk.

* Waar mogelijk kunnen reguliere schoolgebouwen ook worden gebruikt voor buitenschoolse opvang en huiswerkbegeleiding.

* De school is een veilige plek voor iedereen. Ook voor iedere LHBTIQ+-er. De gemeente maakt er werk van als die veilige plek niet door een school wordt geboden.

* Er moeten voor iedereen voldoende stageplaatsen en kansen op een baan zijn. Ook voor al die talentvolle jongeren met een buitenlands klinkende achternaam of een beperking. De gemeente spreekt werkgevers actief aan op hun verantwoordelijkheid en maakt daar afspraken over.

* De gemeente bevordert dat leerlingen en studenten volop kansen krijgen om kennis te maken met sporten en kunst en cultuur. Maatschappelijke stages helpen de studenten én de stad vooruit.

* Met een masterplan Laaggeletterdheid wil de PvdA de taalvaardigheid bevorderen van mensen die dat nodig hebben.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Kunst en Cultuur

Kunst en cultuur raakt, verbindt, verheft, ontspant en biedt stof tot nadenken. Het gaat over wie we zijn, over onze drijfveren en over onze dromen. Daarom zijn de bibliotheek, de muziekschool, de cultuur- en poppodia, de (gemeentelijke) musea en cultuureducatie onmisbaar. Cultuur draagt in al zijn verschijningsvormen bij aan de leefbaarheid in onze stad en in de buurten.

Er zijn tal van mogelijkheden om kunst en cultuur te verbinden met onderwijs. Wij verwachten van de gemeente dat zij een stimulerende rol vervult bij de samenwerking tussen scholen en cultuurinstellingen. Voor de grotere cultuurinstellingen moet het een voorwaarde zijn voor het ontvangen van een subsidie.

Wie wij zijn

Voor de PvdA is het belangrijk dat alle vormen van cultuur toegankelijk en betaalbaar zijn voor iedereen en dat elke cultuuruiting van waarde is. De PvdA steunt daarom niet alleen de grote culturele pijlers van Gouda: de Bibliotheek/ Chocoladefabriek, Cultuurhuis de Garenspinnerij, Museum Gouda en de Goudse Schouwburg. Wij willen dat de gemeente meer dan ooit ook investeert in andere culturele initiatieven, podia, de (amateur) zangkoren en toneelverenigingen en evenementen. Goudasfalt, de Sint Jan, Libertum, het Filmhuis, de Cinema, de Museumhaven, enzovoorts zijn een verrijking van de stad. Maar ook in de wijken mag het bruisen.

Subsidies zijn onmisbaar. Met de GoudApot heeft Gouda een unieke formule van het toekennen van subsidies voor en door Gouwenaars. Laten we trots zijn op alle initiatieven die Gouda rijk is, want ze geven zoveel terug aan de stad en haar inwoners.

De kunst- en cultuursector is door de coronamaatregelen onevenredig hard getroffen. Hier staat de PvdA voor:

* We helpen al die instellingen en verenigingen de komende jaren om weer het cement van onze stad te worden. Zowel de professionele instellingen als de amateurgezelschappen. De gemeente faciliteert ruimhartig de mogelijkheden (optredens, festivals, tentoonstellingen, enzovoorts) voor deze clubs om te laten zien wat ze in huis hebben en de Gouwenaars daar volop van te laten genieten.

* De gemeente bevordert dat scholen en cultuurinstellingen leerlingen en studenten volop met kunst en cultuur kennismaken.

* De GoudApot verdient onze waardering. Tijdelijke extra middelen helpen om na de coronacrisis kleinschalige initiatieven weer volop mogelijk te maken.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Sport

Sport is meer dan sport alleen. Wie sport is meestal gezonder en voelt zich beter. Wie lid is van een sportvereniging heeft meestal een breder sociaal netwerk dan iemand die geen lid is. Elke week staan vele vrijwilligers van verenigingen voor dag en dauw op om het beoefenen van hun sport in onze gemeente mogelijk te maken. En in de kantine en langs de lijn treffen ook mensen elkaar die niet actief een sport beoefenen.

Sport is voor iedereen

Sport is ook sociale integratie, preventie van gezondheidsklachten en het tegengaan van eenzaamheid. Voor jong en oud en alles wat ertussenin zit. Daarmee levert sport een onmisbare bijdrage voor het vitaal en krachtig houden van onze lokale samenleving. Dat mag best wat kosten.

Een aantal sportverenigingen hebben moeite om voldoende vrijwilligers op de been te brengen. Met gerichte ondersteuning van stagiairs kunnen die verenigingen worden geholpen. Samenwerking met scholen is daarbij een belangrijke voorwaarde.

Topsport inspireert. Het zet vooral jonge mensen aan tot sporten en geeft hen een positief rolmodel mee. We zijn trotst op onze toppers die op landelijk en zelfs internationaal niveau presteren. Maar de PvdA zet vooral in op breedtesport en recreatie. Niet alleen op grote sporten, zoals voetbal, atletiek en hockey. Er is ook ruimte voor bijvoorbeeld jeu de boules (petanque), langlaufen en rugby. Voor voldoende uren recreatiezwemmen met voldoende voorzieningen, zoals ligweiden. En meer aandacht voor aangepast sporten voor mensen met een beperking.

Jong geleerd

… is oud gedaan. Dat geldt zeker voor sporten. Elke basisschool moet daarom een vakleerkracht bewegingsonderwijs hebben en elke leerling moet minimaal twee uur per week kunnen gymmen. Jeugdobesitas moet worden tegengegaan. Sporten vergroot de sociale samenhang. Daarom stimuleren we onze jeugd om lid te worden van een sportvereniging en bieden we ouders met een smalle portemonnee financiële ondersteuning, zodat alle kinderen kunnen meedoen. De regeling dat kinderen vanaf acht jaar die nog geen zwemdiploma hebben worden geholpen, moet in stand blijven.

De inzet van Sport.Gouda bij sport en bewegen in de buurt moeten worden voortgezet. Kinderen en jongeren zijn daarbij als doelgroep nadrukkelijk in beeld. De buurtsportcoach probeert vrijwilligers te ondersteunen, verenigingen te versterken en sport te verbinden met bijvoorbeeld onderwijs en welzijn. Sport.gouda stimuleert de deelnemers om lid te worden van sportverenigingen.

Voor sport en bewegen zijn er goede accommodaties nodig. Accommodaties moeten zo mogelijk multifunctioneel zijn en efficiënt worden gebruikt, ook door derden buiten de wedstrijd- en trainingsuren. Daar mag tegenover staan dat de gemeente de sportverenigingen voor de velden en accommodaties belast met het lage WOZ-tarief in plaats van het hoge. Zo houden de verenigingen meer geld over voor andere zaken. Bij de aanleg of renovatie van sportaccommodaties en velden kiezen we voor materialen met een lage milieubelasting. De Dick van Dijk-sporthal aan het Tobbepad is tijdelijk, terwijl het in een permanente behoefte voorziet. Ook in Westergouwe zal een permanente sporthal moeten komen. We investeren ook in voorzieningen voor individuele sport en recreatie. Denk daarbij aan wandel-, hardloop en mountainbikeroutes in de open lucht, maar ook buitenfitness of yoga in de parken.

Sport is meer dan sport alleen. Het is ook sociale integratie, preventie van gezondheidsklachten en het tegengaan van eenzaamheid. Dit wil de PvdA:

* Wij willen dat sport een bredere functie krijgt in onze Goudse samenleving. Daar willen we meer geld voor uittrekken.

* Scholen moeten meer bewegingsonderwijs bieden en leerlingen met verschillende sporten laten kennismaken. De gemeente faciliteert daarin.

* Sport.gouda intensiveert de sport en het bewegen in de buurt en stimuleert dat kinderen en jongeren zich aansluiten bij een sportvereniging.

* De gemeente moet de sportverenigingen ondersteunen bij het mobiliseren van meer vrijwilligers. Daar kunnen stagiair(e)s bij helpen. De middelen daarvoor kunnen worden vrijgemaakt door het lage WOZ-tarief te hanteren in plaats van het hoge.

* De kleinere sporten en aangepast sporten moeten in Gouda extra promotie krijgen. Ook het bereiken van specifieke doelgroepen in bepaalde sporten moet kunnen rekenen op een steuntje in de rug.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Inclusie, emancipatie en integratie

Jezelf mogen zijn en je thuis voelen in je eigen buurt. Je talenten kunnen ontdekken en ontplooien. Accepteren dat niet iedereen hetzelfde is. En het vertrouwen dat iedereen in gelijke gevallen gelijk wordt behandeld, dat er gelijke rechten en kansen zijn, dat je met elkaar eerlijk kunt delen in voorspoed en elkaar steunt als het tegenzit. In een vrije samenleving, die door diversiteit en veelkleurigheid gekenmerkt wordt, is de behoefte aan verbinding groot en is er geen ruimte voor discriminatie en racisme. We willen dat iedereen zichzelf kan zijn en dat het niet uitmaakt wat je geslacht, geaardheid of geloof is. Of je vrouw, man, gekleurd, hetero, homo, trans of queer bent. Moslim, christen, humanist of agnost. Iedereen mag trots zijn op wie die is.

Dus vier de eenheid
die je in onze verschillen ziet
Dat wat zich niet laat vangen
Is wat ons het meeste biedt

Peter Noordhoek, stadsdichter Gouda, bij het hijsen van de regenboogvlag

Gouda heeft een traditie van tolerantie. De grote humanistische denkers uit Gouda, Erasmus en Coornhert, stonden pal voor tolerantie jegens de ander. Die traditie koesteren wij, juist in een tijd waarin onverdraagzaamheid en polarisatie toenemen.

De waarden van vrijheid, diversiteit en tolerantie horen zeker ook thuis in ons politiekorps, in de sportclub, in de gemeentelijke organisatie en op onze scholen. Waar je ongeacht de overtuiging van je school jezelf moet kunnen zijn en je veilig voelen. De PvdA staat pal voor de vrijheid van godsdienst en streeft tegelijk naar emancipatie, gelijkwaardigheid en de vrijheid van mensen die afscheid nemen van hun geloof.

Actie voor acceptatie

We willen dat de gemeente hierin een voorbeeldfunctie vervult. LHBTIQ+-acceptatie is het uitgangspunt. In de eigen organisatie en naar buiten. In haar uitingen straalt de gemeente diversiteit uit en is neutraal in haar aanspreekvormen. De Regenboog-charters worden onderschreven. De gemeente durft permanent en actief tegen intolerantie in te gaan. We vragen de gemeente om de aangiftebereidheid te stimuleren wanneer het fout gaat. De politie en het Openbaar Ministerie moeten deze aangiften serieus nemen. Ondersteuning door Roze in Blauw, de LHBTI-sensitieve organisatie binnen de politie, wordt door de LHBTIQ+-gemeenschap als een belangrijke aanvulling op de dienstverlening beschouwd.

De Regenboogvlag mag met recht en rede trots wapperen voor het Huis van de Stad. Als dat nodig is maakt de gemeente met werkgevers, onderwijs, politie, maatschappelijke organisaties en uitgaansgelegenheden afspraken om discriminatie tegen te gaan en acceptatie te bevorderen.

Inburgering

Vluchtelingen leven vaak in erbarmelijke omstandigheden. We mogen daarvan niet wegkijken. Politieke en humanitaire vluchtelingen zijn welkom in Gouda. Dat kan in een AZC. Natuurlijk nemen we zorgen van omwonenden serieus, maar we blijven een tolerante stad. Statushouders moeten zo

snel mogelijk worden opgenomen in de Goudse samenleving. De nieuwe inburgeringswet biedt kansen om nieuwkomers beter op te vangen. We bevorderen actief burgerschap en taalonderwijs voor hen. Werken en de taal leren kunnen worden gecombineerd; de directe toegang tot arbeidsmarkt en/of scholing brengt mensen met elkaar in contact. Van nieuwkomers verwachten we wat we van elke Nederlander verwachten: dat zij zich gedragen als verantwoord lid van de samenleving en respect tonen voor de vrijheden en grondrechten van anderen.

Mensen met een beperking

Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking/handicap wordt door onze gemeente onverkort toegepast en actief ingevuld. Het gaat om toegankelijkheid in de breedste zin van het woord van gemeentelijke gebouwen, (openbaar) vervoer, infrastructuur, informatie en dienstverlening. Bij de inrichting van de openbare ruimte, de terrassen en openbare gebouwen houden we meteen rekening met mensen met een beperking.

We kiezen voor een samenleving waar iedereen zichzelf kan zijn en het niet uitmaakt wat je geslacht, geaardheid of geloof is. Daarom wil de PvdA dit:

* De gemeente onderschrijft de Regenboog-verklaringen en neem openlijk afstand van uitingen van racisme, xenofobie, machtsmisbruik en discriminatie.

* Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking/handicap wordt door onze gemeente toegepast en actief ingevuld.

* De openbare gebouwen, het vervoer (openbaar en collectief vraagafhankelijk), maar ook informatie en dienstverlening moeten toegankelijk zijn voor met mensen met een beperking.

* Vluchtelingen van een humanitaire ramp en politieke vluchtelingen vinden een gastvrij onthaal in onze tolerante stad.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

ICT, digitalisering en privacy

Digitalisering gaat de samenleving steeds meer veranderen. Het werken met data en kunstmatige intelligentie biedt voordelen en kansen, maar risico's zijn er ook. Dit vraagt van de politiek een genuanceerde visie op deze ontwikkelingen.

Digitalisering is in veel opzichten een verrijking van het onderwijs. Wereldwijd is enorm veel informatie ontsloten en toegankelijk. Slim ontworpen programma's helpen leerlingen en studenten met het verwerken van leerstof. Studenten en jonge startende ondernemers lopen vaak voorop met innovaties.

Tegelijkertijd constateren we dat andere groepen, waaronder mensen die onvoldoende geschoold zijn, mensen met een buitenlandse achtergrond of ouderen soms onvoldoende kennis en ervaring hebben met digitale hulpmiddelen. Daardoor dreigen zij op een onoverbrugbare achterstand te komen. Een tweedeling in de samenleving moeten we voorkomen. Om die mensen te ondersteunen die moeite hebben om in een maatschappij die steeds meer uitgaat van digitale hulpmiddelen, maken we ons sterk voor digitaliseringsonderwijs in begrijpelijke taal. Dit onderwijs kan gegeven worden in bibliotheken, buurthuizen, aan huis, in de onderwijs- en culturele instellingen, via huiswerkbegeleiding en voor ouderen in bijvoorbeeld verzorgings- en verpleegtehuizen.

Datahonger

Als er bij arbeid en inkomen sprake is van een werkloosheidsuitkering, (bijzondere) bijstand, armoede en schuldhulpverlening, worden veel privacygevoelige gegevens gedeeld. Dat is vaak onvermijdelijk en ook in het belang van de mensen die gebruik van de regelingen maken. Vaak staat de aanpak van fraude centraal in het koppelen van bestanden. Maar niet altijd is er sprake van een reëel probleem. Fraude moet effectief worden aangepakt, maar dat is geen excuus voor onstilbare datahonger. Vertrouwen in de burgers moet voorop staan.

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijkheid voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Hier is sprake van elektronische gegevensuitwisseling tussen veel verschillende organisaties en deskundigen. Bij de inkoop van de zorgtaken moet de gemeente eisen stellen aan een efficiënte, maar ook zeer zorgvuldige en veilige vastlegging en uitwisseling van gegevens.

Ook digitalisering is mensenwerk

Steeds meer dienstverlening vindt digitaal plaats. Gelukkig voldoet de website van de gemeente Gouda aan de belangrijkste vereisten om ook voor mensen met een (visuele) beperking toegankelijk te zijn, maar de wetgeving wordt de komende jaren aangescherpt. Ook moeten we er alert op blijven dat er inwoners zijn die niet in het gebruik mee kunnen komen. Voor hen kan er een fysiek Loket Digitale Zaken komen. Daar helpen medewerkers van de gemeente inwoners met het digitaal aanvragen van diensten en voorzieningen. En als er echt menselijk contact nodig is, zijn zij aanspreekbaar en weten zij de mensen verder te helpen.

Algoritmes zijn niet meer weg te denken bij het gebruik van digitale middelen. Vaak weten organisaties echter niet precies waar die worden ingezet en hoe ze precies werken. Het is belangrijk dat de gemeente open is over het gebruik van algoritmes. Daarom pleiten we voor een openbaar algoritmeregister en voor de instelling van een ethische commissie. Die commissie kan adviseren over de te hanteren regels en kan toetsen of de registratie op de afgesproken manier gebeurt.

Openbare data en gegevens waarvan de gemeente eigenaar is, stelt de gemeente om niet aan haar inwoners beschikbaar als ‘open data’. De aanstaande invoering van de Omgevingswet stelt al verplicht dat gemeenten gebiedsgerichte informatie openstellen.

Voor al het vastleggen, uitwisselen en gebruiken van data door de gemeente en haar ketenpartners geldt dat de informatiebeveiliging en de bescherming van de privacy gewaarborgd zijn. De gemeente zorgt dat zij genoeg kennis daarvoor in huis heeft. Dat geldt niet alleen voor de functionarissen, maar ook voor het hanteren van de benodigde standaarden en voorschriften.

Een tweedeling in de samenleving tussen mensen die gemakkelijk mee kunnen komen in de digitale wereld en mensen die daar meer moeite mee hebben moeten we voorkomen. Daarom zet de PvdA in op dit:

* Er komt meer digitaliseringsonderwijs voor die mensen die moeite hebben om mee te komen in een maatschappij die steeds meer uitgaat van digitale hulpmiddelen.

* Er komt een loket Digitale Zaken waar mensen geholpen kunnen worden bij het online invullen van digitale informatie en door mensen geholpen worden als dat nodig is.

* Het koppelen van databestanden is vaak nodig om effectief en efficiënt te kunnen werken. Maar dat is geen vrijbrief voor de datahonger van instellingen.

* Fraude met uitkeringen moet effectief worden bestreden, ook met behulp van data. Maar vertrouwen in de mensen moet altijd het uitgangspunt zijn.

* Openbare data worden gratis en gebruiksvriendelijk aan de inwoners ter beschikking gesteld.

* Het gebruik van sensoren in de openbare ruimte en van algoritmes in programma’s worden bijgehouden in een openbaar register. Er komt een ethische commissie die over de te hanteren regels adviseert toeziet op de naleving ervan.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Veiligheid

Veiligheid is het aanpakken van criminaliteit, woninginbraken, overlast en geweldpleging. Maar het begint met een dak boven je hoofd, fatsoenlijk werk en een sociaal netwerk van familie en vrienden. Criminaliteit en overlast moeten worden aangepakt, daar is geen enkele discussie over, maar voorkomen is beter dan genezen. Daarom wil de PvdA duidelijke grenzen stellen en tegelijk perspectief bieden.

Een verkeerde afslag nemen of zwichten voor de verleiding van snel geld, kan het leven van jongeren verwoesten omdat ze dit een leven lang achter zich aan slepen. Vooral hen moeten we daarom perspectief bieden op een goede opleiding, een stage, een baan en een woning. Er moet weer goed jeugd- en jongerenwerk in de buurten zijn. Jongerenwerkers kunnen jongeren stimuleren om huiswerkbegeleiding of bijles te nemen of om met sport weer de draad op te pakken.

Onder de noemer 'Team Bunker' geeft Redouane Hamim kickboksles aan jongeren uit de buurt in de voormalige Jan Ligthartschool. Het biedt sport, maar ook een thuis aan jongeren die behoefte hebben aan een eigen plek. "Ik weet hoe moeilijk het is als Marokkaanse jongen." Aan lanterfanten doen ze niet bij Team Bunker. Wie wil trainen moet een opleiding volgen of een baan hebben. "Ik vraag cijferlijsten op", zegt Hamim streng. "Eén jongen stopte met school. Na veel gesprekken besloot hij na een paar maanden toch zijn diploma te halen."

PvdA-fractievoorzitter Mohammed Mohandis ziet heel goed de waarde van dit initiatief. In de krant legt hij uit: "Redouane maakt jongeren verantwoordelijk voor hun omgeving. Dat werd ook duidelijk tijdens de ramadan. We zijn veel op straat geweest om de rust te bewaren. Er zijn wel dingen gebeurd, maar het was veel rustiger dan vorig jaar."

Veiligheid is een zaak van alle Gouwenaars, niet alleen van politie, justitie en de gemeente. Er ligt bijvoorbeeld een rol voor jongerenwerkers, sport- en spelbegeleiders, buurtvaders en Sociaal Teams.

Als de stad schoon en heel is, komt veiligheid al een stap dichterbij. Dus schade moet zo snel mogelijk worden hersteld.

De politie moet herkenbaar op straat aanwezig zijn. Wijkagenten die weten wat er speelt en benaderbaar zijn. Ook (mobiel) cameratoezicht helpt. Net als inbraakpreventie.

Veiligheid is niet alleen een kwestie van aanpakken van criminaliteit, maar ook van geborgenheid: een dak boven je hoofd, werk en familie en vrienden. Daarom zet de PvdA in op dit:

* Stel grenzen: criminaliteit en overlast moeten effectief worden aangepakt.

* De gemeente maakt zich hard voor meer wijkagenten die weten wat er in de buurt leeft.

* Waar nodig wordt cameratoezicht ingezet.

* Een stad waarin het schoon is en het straatmeubilair heel, bevordert veiligheid. Wat stuk is, wordt snel gemaakt. Waar het een troep is, wordt het vlug opgeruimd.

* Biedt perspectief: help jongeren aan een goede opleiding, huiswerkbegeleiding of bijles, een stage, een baan en een woning.

* Er komt weer meer jeugd- en jongerenwerk en sport en spel in de buurten en wijken.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Jong en oud

Op diverse plaatsen in dit verkiezingsprogramma wordt gesproken over jongeren (onderwijs, milieu, jeugdhulp, democratie, werk en wonen). Dat is terecht, want jongeren zijn de toekomst. Maar het beeld van jongeren die een onbezorgde toekomst voor zich hebben, is een te romantisch beeld. Velen vragen zich af welke gevolgen de klimaatverandering zal hebben, of zij straks een goede baan krijgen en zich een woning kunnen veroorloven. Of dat zij later nog goede pensioenvoorzieningen hebben. Daarom moet hun stem goed worden gehoord. De Partij van de Arbeid hoort jongeren en geeft ze een stem.

Het is zorgelijk dat het aantal klachten van depressies en eenzaamheid onder jongeren sterk is toegenomen. De jeugdgezondheidszorg kan de toeloop niet meer aan. Van de gemeente verlangen wij dat zij zich bij de regionale GGD hard maken voor uitbreiding van de capaciteit.

Als het aan de PvdA ligt krijgen jongeren al vanaf hun 16e stemrecht. Dat kunnen we in Gouda niet regelen. Maar we kunnen wel extra goed naar hen luisteren. In onze fractie en in de gemeenteraad.

Meer dan de helft van de Gouwenaren is 50+. Al sinds de tijden van Willem Drees zorgt de PvdA voor de senioren van onze samenleving. Voor AOW en pensioen, voor (aangepaste) woningen, voor toegankelijke voorzieningen en voor goed en toegankelijk openbaar vervoer.

Het Goudse gemeenteraadslid Max de Groot (PvdA) nam het initiatief voor een condoleancebrief namens de gemeente en een nabestaandenloket. “Uit contacten met ouderen die hun partner hadden verloren, merkte ik dat zij voor allerlei vragen staan. Over hun woonsituatie, moet ik mijn sociale huurwoning uit? Of raak ik mijn woning kwijt aan de kinderen uit het vorige huwelijk van mijn overleden man? Een begrafenisondernemer kan veel vragen beantwoorden, maar deze niet.’

Het initiatief van Max is in Gouda en inmiddels ook in diverse andere gemeenten ingevoerd.

Gelukkig zijn veel ouderen in goeden doen. We leven gemiddeld langer en veel senioren hebben het financieel goed. Maar dat geldt lang niet voor iedereen. Sommigen hebben naast hun AOW slechts een klein of helemaal geen pensioen. En als je een kwetsbare gezondheid hebt en hoge kosten moet maken voor medicijnen of hulpmiddelen, kan dat fors in de papieren lopen. De PvdA vindt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen en de mensen met een kleine beurs moeten worden ontzien.

Gemeenten hebben de verplichting om de meerkosten als gevolg van chronische problemen en beperkingen te compenseren. De PvdA gaat zich inzetten voor een regeling ‘tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten’. Deze wordt elders al met succes toegepast.

Levensloopbestendige woningen moeten het voor ouderen mogelijk maken om langer in hun vertrouwde omgeving te kunnen blijven met de voorzieningen die zij nodig hebben. Gelijkvloers, of met een traplift. Drempelloos voor mensen met een rolstoel of rollator. Bij een verhuizing zouden sociale teams hulp kunnen bieden bij het uitzoeken van een verhuisbedrijf of het omzetten van de telefoon naar het nieuwe adres.

Ouderen verdienen speciale aandacht in het verkeer. Trottoirs met ongelijke tegels en opdrukkende wortels zijn buitengewoon lastige hobbels voor een rollator en mensen die slecht ter been zijn. Het onderhoud moet daarom tiptop in orde zijn. En een afstand van 400 meter naar de volgende bushalte voor velen een peulenschil, maar voor anderen bijna niet te doen. Daarom moet de

gemeente bij de provincie bepleiten dat de afstand tot bushalten in buurten met veel ouderen wordt verkleind.

Er zijn goede ervaringen met het gemengd wonen, dat wil zeggen ouderen en jongeren wonen samen in één complex. De jongeren helpen af en toe met een boodschap of een klusje, dat stimuleren wij.

Jongeren en ouderen zijn speciale groepen in onze samenleving. Met hun eigen kansen en zorgen. Daarom zet de PvdA in op dit:

* De problematiek van jongeren moet serieus genomen worden. Dat geldt voor hun kansen op een stage, een baan of goede huisvesting, maar ook voor signalen van mentale weerbaarheid en eenzaamheid. Het is de dure plicht van de politiek om goed naar hen te luisteren.

* Gemengd wonen van jongeren en ouderen, waarin jongeren bereid zijn om af en toe een bo een klusje te doen, zijn een succes. De PvdA streeft naar meer van dat soort woonvormen.

Er moeten meer levensloopbestendige woningen voor ouderen komen, zodat zij langer in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven met de juiste voorzieningen.

* De PvdA gaat zich inzetten voor een regeling ‘tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten’.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Bestuur en lokale democratie

Goed bestuur is niet vanzelfsprekend. Wij zien ook dat de afstand tussen politiek en burger vaak groot is. Het vertrouwen in de overheid is de laatste decennia geslonken. Ook al hebben bestuurders en raadsleden van de PvdA en andere partijen met grote inzet het allerbeste voor de stad en haar inwoners willen bereiken. Wij beseffen heel goed dat daar nog een grote opgave voor ons ligt.

Gemeenten zijn de 'eerste overheid'. Ze hebben er veel extra taken bij gekregen. Maar achtereenvolgende kabinetten hebben daar enorm op bezuinigd, waardoor de gemeente geld te kort komt. Daardoor ontbreekt vaak nu nog het geld om het goede te doen voor de stad en de mensen. Als landelijke partij voelt de PvdA het als een dure plicht om op het Binnenhof de gemeenten weer op de eerste plaats te krijgen.

De regio wordt steeds belangrijker

Veel belangrijke politieke beslissingen worden op regionaal niveau in gemeenschappelijke regelingen genomen. Als gemeenteraad hebben we daar niet altijd genoeg zicht op. We kunnen onze taak alleen goed uitvoeren als we intensief afstemmen met de raden van de andere deelnemende gemeenten. Dat is de insteek van de PvdA. Om de grip te vergroten willen we jaarlijks afspraken maken over wat de gemeenschappelijke regelingen moeten bereiken. Zo sturen we niet alleen op geld, maar ook op doelen en maatschappelijke effecten.

De PvdA is voor uitbreiding van het kiesrecht naar 16 jaar. Dat kunnen we natuurlijk niet in Gouda regelen. Maar we kunnen hier wel serieus jongeren in die leeftijd vragen om actief mee te denken en mee te doen. Het gaat immers ook om hún toekomst. We steunen maatschappelijke stages van scholieren en studenten.

Het overbruggen van de afstand tussen politiek en burgers ligt vaak in de onderlinge ontmoetingen en gesprekken. Het zijn niet de acties in de schijnwerpers, maar achter de schermen. De acties van mensen die zich inzetten voor de Goudse samenleving. Eén van die mensen is PvdA-raadslid Ahmed el Haddaoui. Hij zet zich in voor Alouasl, wat letterlijk verbinding betekent. Mede dankzij Ahmed heeft de moskee en activiteitencentrum Assalam een nieuwe plek in de Goudsa gekregen. Dankzij zijn inzet is de overlast van fietsen op de Raam tijdens de gebedsbijeenkomsten van moskee Nour opgelost. En door zijn contacten in de samenleving is er een hecht netwerk van buurtvaders die bijdragen aan rust op straat. "Bruggen slaan tussen Marokkanen en Nederlanders. Tussen jongeren en ouderen." Dat is waar Ahmed voor staat.

Wij willen experimenteren met een burgerbegroting. Bij een burgerbegroting denken en onderhandelen burgers mee over het verdelen van publiek geld, bijvoorbeeld van gemeenten of maatschappelijke partijen. Zo komen bewoners dichter bij de besluitvorming over de gemeentebegroting en bij de gemeente.

Voor een gezonde democratie is het essentieel dat iedere stem telt en dat iedereen zich gehoord voelt. Dat iedereen, die wil, kan deelnemen, en de belangen van al onze inwoners worden behartigd en verdedigd. Niet alleen in de gemeenteraad, maar ook daarbuiten. Grondrechten zoals de vrijheid van meningsuiting, van vereniging en van vergadering vormen het fundament van democratische participatie. We respecteren die rechten, net zoals we van iedereen vragen oog te hebben voor de wettelijke en ethische grenzen van de vrije meningsuiting en andere grondrechten.

Hoe meer ideeën hoe beter

Burgerparticipatie is belangrijk. Inwoners weten vaak zelf het beste wat er in hun eigen omgeving speelt en welke oplossingen er mogelijk zijn. De gemeente is daarom toegankelijk en benaderbaar voor alle inwoners. Wijkteams zijn belangrijk. Niet alleen voor de sociale cohesie en activiteiten in de wijken en buurten, maar ook als belangrijke gesprekpartner voor de bestuurders en raadsleden in het Huis van de Stad. We luisteren naar ervaringsdeskundigen en nemen hun aanbevelingen mee bij het verbeteren van de uitvoer van onze gemeentelijke taken. Daarbij is voor ons het algemeen belang altijd leidend. We zorgen ervoor dat alle inwoners, niet alleen die met de grootste mond, worden gehoord en zijn ons ervan bewust dat niet iedere groep zich even actief in inwonersinitiatieven roert.

De PvdA wil burgerinitiatieven en participatie door inwoners bevorderen. We moedigen initiatieven van inwoners aan, zeker die initiatieven die de sociale cohesie in de stad of in een buurt vergroten, de leefomgeving vergroenen of energievoorziening verduurzamen. We zouden een G 1000 toejuichen: een breed samengesteld burgerpanel dat zich uitspreekt over een belangrijk onderwerp. Het gemeentebestuur moet dat ondersteunen, bijvoorbeeld door die initiatieven gratis gebruik te laten maken van gemeentelijke publicatiekanalen in de lokale kranten en de website. Omdat nieuwe initiatieven niet altijd voorzien zijn en niet altijd in de begroting zijn opgenomen, zorgt de gemeente voor een fonds om initiatieven te kunnen ondersteunen. De Stichting GoudApot kan daarbij een belangrijke rol vervullen.

We staan als PvdA midden in de samenleving. Daarom zijn voor al onze inwoners benaderbaar en geloven in de kracht van het ombudswerk. Wij geloven niet alleen in goed en zorgvuldig besturen, maar ook in de gesprekken op straat en aan de deur. Onze fractievergaderingen zijn openbaar.

De afstand tussen de burger en de politiek moet kleiner. Daarom doet de PvdA dit:

* Onze fractievergaderingen zijn openbaar. We zijn zichtbaar en aanspreekbaar op straat en politieke markten, bij bijeenkomsten en politieke cafés. We gaan graag met u in gesprek. Niet alleen bij de verkiezingen, maar permanent.

* Wijkteams en actieve wijkbewoners zijn een belangrijke gesprekspartner voor politieke partijen en de gemeente. Daarom moeten ze zo veel mogelijk betrokken worden bij de politieke besluiten.

Burgerparticipatie en bewonersinitiatieven zijn belangrijk voor onze stad. Daarom wil de PvdA dit:

* We organiseren een burgerforum, bijvoorbeeld een G1000 over de energie- en warmtetransitie in een buurt, of een burgerbegroting.

* We nemen een reservering op in de gemeentebegroting om goede burgerinitiatieven te kunnen honoreren.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

Financiën

Het geld dat Gouda van het rijk krijgt, is niet voldoende om te doen wat nodig is. De tekorten in het sociaal domein zijn groot en nemen nog steeds toe. De coronacrisis heeft de financiële positie van onze stad er niet rooskleuriger op gemaakt, terwijl we voor kostbare opgaven staan. We zorgen dat de gemeente de taken kan uitvoeren binnen het beschikbare budget, maar we bezuinigen niet op de ondersteuning of zorg die mensen nodig hebben.

Het terugdringen van de CO_2-uitstoot, het vervangen van aardgas door duurzamere alternatieven en het isoleren van huizen en gebouwen is kostbaar en kan zonder geldelijke steun van het rijk niet worden volbracht. Maar de gemeente zal ook zelf flink moeten investeren de duurzaamheid en de klimaatbestendigheid van de stad.

We willen eerlijk zijn: we verwachten niet dat de gemeentelijke belastingen en heffingen de komende jaren omlaag kunnen. Met name de energie- en warmtetransitie en andere milieumaatregelen zullen een groeiend beslag op de begroting leggen. Voor sport hebben we ook een betaalbare ambitie neergelegd in dit programma. Onze plannen om de stad een stuk schoner te krijgen kosten ook geld. We vangen de structurele kosten op binnen de begroting. Voor eenmalige kosten mag verantwoord de algemene reserve worden aangesproken.

De ozb wordt alleen verhoogd met de inflatiecorrectie. We bezuinigen niet op armoedebeleid en op de schuldhulpverlening. Bij de verdeling van de lasten blijft voor de PvdA het uitgangspunt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Aan de knoppen

De gemeente gaat over haar geld en vermogen. De PvdA wil dat de gemeente zeggenschap houdt over het gemeenschapsgeld. We houden daarom het geld voor het onderwijs in eigen beheer en gaan het niet doorsluizen naar de besturen van scholen. Gemeentelijke gebouwen moeten het eigendom van de gemeente blijven en niet worden verkocht om ze vervolgens terug te huren.

We voeren een verstandig en rechtvaardig financieel beleid. Daarom doet de PvdA dit:

* Als afdeling van een landelijke partij zal de PvdA Gouda in ‘Den Haag’ ijveren voor meer geld voor gemeenten.

* De ozb wordt slechts verhoogd met de inflatiecorrectie.

* Het rijk zal fors moeten bijdragen aan de hoge kosten van de energie- en warmtetransitie. Voor de kosten die bij de inwoners terecht komen, geldt ons uitgangspunt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.

* De gemeente moet meer investeren in duurzaamheid en klimaatadaptatie.

* Wij bezuinigen niet op de aanpak van maatschappelijke zorg, jeugdhulp, de bestrijding van armoede en schuldhulpverlening.

* Gemeentelijke gebouwen blijven ons eigendom.

Dat zijn onze beloften voor de komende jaren.

De PvdA, uw stem en vertrouwen waard

U heeft in dit verkiezingsprogramma kunnen lezen hoe de samenleving eruitziet waarnaar we streven, welke problemen we belangrijk vinden om aan te pakken en welke oplossingen wij voorstellen. Hoewel we graag vooruitkijken, hebben we soms ook even teruggekeken naar onze verkiezingsbeloften van vier jaar geleden. We kunnen oprecht zeggen dat we heel veel beloften hebben waargemaakt.

Daarom durven we opnieuw uw vertrouwen te vragen. We vragen uw vertrouwen in ons streven naar een sociale, eerlijke en duurzame samenleving. En we vragen om uw vertrouwen in onze actieve beweging met honderden leden in Gouda.

Bezoek ons op social media

Nieuwsgierig geworden? Bezoek onze website https://gouda.pvda.nl

Je vindt ons ook op Facebook https://nl-nl.facebook.com/PvdAGouda

Twitter https://twitter.com/pvdagouda

en Instagram https://www.instagram.com/pvda.gouda

De Partij van de Arbeid is uw stem waard!